

Список використаних джерел:

1. Очеретько Л.М., Корінець А.О. Трансакційні витрати як об'єкт управлінського обліку / Л.М. Очеретько, А.О. Корінець // Інноваційна економіка. – № 1. – 2013. – С. 289-292.
2. Пальчук О.В., Очеретяна О.О. Проблеми формування інформаційного забезпечення управління трансакційними витратами в системі бухгалтерського обліку / О.В. Пальчук, О.О. Очеретяна // Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки. – 2012. – Вип. 22. – Ч. II. – С. 428-433.
3. Шигун М. М. Методичні підходи до бухгалтерського обліку трансакційних витрат / М.М. Шигун // Міжнародний збірник наукових праць. Випуск 3 (15) / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://eztuir.ztu.edu.ua/1427/1/3.pdf>.

Стронська Т.О.

студентка,

Науковий керівник: Кияшко О.М.

кандидат економічних наук, старший викладач,

Київський національний торговельно-економічний університет

ОСОБЛИВОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ УКРАЇНИ

Протягом останніх років відбуваються відчутні зміни в процесах, пов'язаних з діяльністю вітчизняних підприємств. Причиною цього перш за все є перебудова господарських механізмів всередині країни, проведення ринкових реформ, аналіз і застосування досвіду зарубіжних країн на власних підприємствах, впровадження нових форм та методів в системі управління. Відомо, що ефективне управління підприємством є запорукою його успішної діяльності. В процесі управління підприємством є безліч форм і рівней, проте в будь-якому випадку, управління потребує інформаційної бази. А однією з найбільш важливих інформаційних служб завжди була і буде бухгалтерія. Бухгалтерія займається веденням обліку господарських операцій. На основі облікової інформації приймаються рішення, пов'язані не тільки з господарською діяльністю підприємства, а й з управлінням загалом. Саме тут і з'являється поняття «управлінський облік». Управлінський облік є підсистемою бухгалтерського обліку, яка формує інформацію для бізнес-стратегії, планування, контролю, аналізу та прийняття управлінських рішень, ефективного використання ресурсів, корпоративного управління за різними видами діяльності [2].

Зародження, розвиток та проблеми становлення управлінського обліку в Україні розглянуто в працях багатьох науковців, серед яких вважаємо за необхідне виділити праці Белоусової И. А., Голова С. Ф., Карпенко О. В., Корінько М. Д., Нападовської Л. В. [1; 2; 4-6].

В реаліях сьогодення управлінський облік стає необхідним, якщо підприємство хоче успішно контролювати й управляти витратами на виробництво продукції та правильно формувати її собівартість. Зарубіжні

країни вже тривалий час використовують управлінський облік і прийшли до висновку, що це дійсно ефективний метод в процесі управління. За оцінками західних бухгалтерів та аудиторських компаній, співвідношення витрат і ресурсів на становлення і ведення управлінського обліку в іноземних компаніях порівняно з витратами на фінансову бухгалтерію відповідає 90 до 10% [1]. У вітчизняних компаніях можна побачити обернену ситуацію. При чому, бухгалтерський облік, який за своїм призначенням створений для фіксування фактів фінансово-господарської діяльності підприємства, не спроможний дати відповіді на всі запитання, які виникають у керівників в процесі управління. В Законі України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» зазначено, що підприємство самостійно розробляє систему і форми внутрішньогосподарського (управлінського) обліку, звітності і контролю господарських операцій [3]. На практиці це означає, що цьому процесу не приділяється достатньо уваги з боку керівництва. Тож, однією з головних причин неефективного управлінського обліку в Україні є відсутність чітко визначених дій під час проведення цього процесу на підприємствах в нашому законодавстві. Сучасні керівники не задоволені інформацією про вартість тієї чи іншої продукції. Питання, яке дійсно їх цікавить, чому ця продукція стільки коштує і як зробити власне виробництво вигідним. Цієї мети можна було б досягти за умови вміння керувати витратами, оптимізувати їх обсяги і знання, як збільшити дохід підприємства. Бухгалтерський облік не може виконати всі ці дії, тому що його призначення – констатація існуючих фактів.

Таким чином, виникає необхідність в управлінському обліку, який може бути визначений як процес ідентифікації, вимірювання, накопичення, аналізу, підготовки, інтерпретації та передачі інформації (як фінансової, так і операційної), яка використовується управлінським персоналом для планування, оцінки і контролю роботи підприємства [5]. Управлінський облік дозволяє отримувати системну інформацію, яка дозволяє не припускати неточностей в процесі прийняття управлінських рішень. Також, управлінський облік необхідний для прогнозування діяльності підприємств. Він дає можливість проводити аналіз діяльності і на його основі прогнозувати подальший розвиток: збільшення продажів, скорочення витрат і непродуктивних витрат, підвищення рентабельності окремих підрозділів або видів бізнесу, збільшення вартості компанії в цілому [2]. Окрім висвітлених перешкод на шляху ефективного функціонування управлінського обліку в Україні, можна додати наступні: особливості методології обліку та виникаючі у зв'язку з цим питанням дискусії; необхідність застосування складних організаційних заходів по його впровадженню; відсутність чіткого визначення переліку складових даного обліку; відсутність чітких кваліфікаційних вимог до спеціалістів, що проводитимуть управлінський облік; складність у проведенні управлінського обліку з точки зору технічного оснащення (на вітчизняних підприємствах даний облік проводиться за допомогою використання Microsoft Office Excel, в той час, як закордоном спеціалісти користуються спеціальними програмами для його проведення. В нашому випадку з'являється багато помилок, що призводять до неправильних

результатів управлінського обліку, і, як наслідок, неправильних дій після його проведення). Звісно, цей перелік не є вичерпним, проте наведені перешкоди є основними та найбільш розповсюдженими на вітчизняних підприємствах.

Незалежно від підходів в організації управлінського обліку, частина інформації про доходи і витрати, якими він користується, формується в системі рахунків бухгалтерського обліку. Управлінський облік в системі рахунків може вестися за трьома основними системами обліку: загальна, інтегрована, переплетена [4]. Загальна система обліку в Україні використовується переважно суб'єктами малого підприємництва. Її сутність в тому, що облік витрат здійснюється за елементами, які наприкінці року разом із доходами, відображеними на рахунках 7 класу «Доходи», списують на рахунок 79 «Фінансові витрати». Інтегрована система забезпечує калькулювання собівартості окремих видів продукції та контроль на її виробництво. А переплетена система передбачає відокремлене ведення рахунків фінансового та виробничого обліку, які не кореспондують між собою.

Проаналізувавши усе вище викладене, можна зробити висновок, що управлінський облік залишається чимось новим та інноваційним для вітчизняних підприємств. Проте, ґрунтуючись на зарубіжному досвіді, не залишається сумнівів щодо необхідності його впровадження в Україні. Щодо конкретних шляхів вирішення існуючих в країні проблем управлінського обліку, то основне, що необхідно зробити – зайнятися розробкою положень про управлінський облік, для того щоб адаптувати бухгалтерський облік в сучасну систему управління підприємством, а керівникам вітчизняних компаній слід зрозуміти, що правильно побудований управлінський облік є запорукою швидкого та якісного розвитку будь-якого бізнесу або господарської діяльності.

Список використаних джерел:

1. Белоусова И. А. Проблемы развития управленческого учета в Украине / И. А. Белоусова // Бухгалтерский учет и аудит. – 2007. – № 2 – С. 39–44.
2. Голов С. Ф. Управленческий учет: учебник / С.Ф. Голов. – К.: Либра, 2003. – 334 с.
3. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [Електронний ресурс]. – 1999. – Режим доступу до ресурсу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.
4. Карпенко О. В. Управлінський облік (Навчальний посібник) / О. В. Карпенко, Д. В. Карпенко. – Київ: Центр учбової літератури, 2012. – 295 с.
5. Корінько М. Д. Управлінський облік при диверсифікації / М. Д. Корінько // Актуальні проблеми економіки. – 2010. – № 2(44).
6. Нападовська Л.В. Управлінський облік / Нападовська Л.В. – К.: КНТЕУ, 2009. – С. 54.